

מזג אויר מתוכנן

על מיצג זמני לכבוד האולימפיאדה, אתונה 2004

מאת אדריכלית נוף יעל בר-מאור

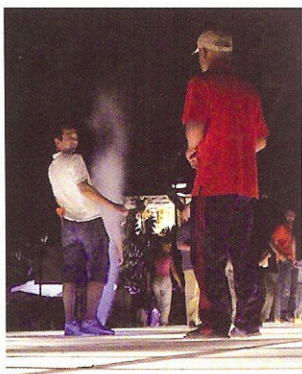
צילומים והדמיות באדיבות משרד LOT – אדריכל יהושע גוטמן

הנושא של בין לבין פחות מעניין. מה שמעניין בפרויקט הוא שהדיסיפלינות יכולות להיות משוכללות, כדי להכיל גם מדעי המחשב וגם עיצוב המוצר. לארכיטקטורה ולאדריכלות נוף קשה בד"כ להיפגש עם הדיסיפלינות האלו, כדי לטפל בנושאים של תנועה, זרימה וחומרים קלים.

מה יעלה בגורלו של המתקן בתום השימוש? האם נזכה להשתמש בו בארץ?

המתקן יוצב באתר עד סוף אוגוסט, לאחר מכן הוא יפורק ויוצב במקומות אחרים. העלות שכרוכה בהעברתו לארץ גבוהה מאד וקשה לי להאמין שגוף ציבורי כלשהו יוכל יממן אותה, אך יתכן וחברות מסחריות יהיו מעונינות בכך.

תכנון אדריכלי - LOT אדריכלים: יהושע גוטמן, דן חסון, מתן ספיר, רוני בלאו ושירה סבו. ביצוע: גיל טייכמן בע"מ. במימון הפרויקט השתתף מפעל הפיס.

בפרספקס שקוף, "רץ" באופן רנדומלי אור כחול. התוכנה מזהה את מה שקורה על הבמה וברגע המפגש בין מי שהולך עליה, למסלול האור הכחול, יוצא ענן של CO₂. הענן יוצר אפקט משולש: אפקט ויזואלי, אפקט סאונד, ואפקט של קור.

הנושא של נוף מלאכותי נדון רבות בשנים האחרונות. האם יש פרויקט מסוים שהשפיע עליכם?

פרויקט שאולי מתאים להשוואה הוא הביתן השוויצרי בביאנלה לאדריכלות ונציה 2002, שהיווה סימולציה של האקלים באלפים. הביתן סגור ומנותק מהאקלים המקומי של ונציה וכשאתה נכנס אליו אתה עובר לקור וליושב של האלפים. בדומה לפרויקט שלנו, שהענן מנתק אותך לרגע מהחום והלחות של אתונה באוגוסט, הגבולות מיטשטשים בין טבעי למלאכותי. (בתערוכת אקספו 2002 שנערכה בשוויץ, הוצג ביתן בתכנון משרד האדריכלים דילר-סקופידי, שהוא למעשה ערפל מתוכנן. הפרויקט הקרוי BLUR, יצר באופן מלאכותי ענן שיכול להכיל מאות מבקרים בו זמנית, חלל ענק שמנותק מהסביבה על אף שגבולותיו לא ברורים - י.ב.)

אליזבת דילר הגדירה את BLUR "כמשהו שהוא בין בניין לבין נוף לבין אפקט מיוחד ויותר מכל - אווירה". האם ההגדרה מתאימה גם לפרויקט הזה?

■ יצירת מיקרו אקלים נוח מהווה שאיפה כמעט אינסטינקטיבית של כל מתכנן נוף "ים-תיכוני". להקלת עומס החום בקיץ אנו זורים על פני התוכניות עצים, פרגולות ואלמנטים של מים. מקצועות התכנון במהותם עוסקים בשליטה, ואין אתגר יותר גדול מלשלוט על הבלתי נשלט - מזג האוויר. אך האם יש דרכים נוספות לעשות זאת? מבנה זמני שהוצב בסמוך לאגורה באתונה, לרווחת מבקרי האולימפיאדה, מתמודד בקנה מידה אנושי יותר, עם יצירה מלאכותית של מיקרו-אקלים.

המיצג-מבנה, שתוכנן ע"י משרד האדריכלים הישראלי LOT, הוא למעשה במה פתוחה, הפולטת מתוכה עננים בטמפרטורה של מינוס 20 מעלות צלזיוס ובגובה 3 מטר. במשך קיומו הקצר מספק הענן לאדם המצוי בתוכו, מפלט רגעי מהחום הסובב. הפרויקט הזמן על ידי מארגני האולימפיאדה במסגרת תחרות בינלאומית, וזכה לפופולריות רבה מצד הקהל המסוקרן שנמשך לא רק לקור, אלא גם לאלמנט ההפתעה.

עם שובו של האדריכל יהושע גוטמן, אחד ממתכנני הפרויקט, מאתונה הפנינו אליו מספר שאלות:

כיצד עובד הפרויקט?

זהו מתקן אינטראקטיבי שמופעל באמצעות תוכנת מחשב, שפותחה על-ידי חברת TLT (גיל טייכמן). מתחת לבמה, שמרוצפת

